

PORIADOK SLÁVENIA EUCHARISTIE „B“

Poriadok slávenia eucharistie „B“ bol na pôde Starokatolíckej cirkvi v ČR formulovaný ako alternatívny eucharistický liturgický poriadok vhodný najmä pre slávenie v menších spoločenstvách, či už v štandardnom liturgickom priestore alebo mimo neho. Poriadok používa a rôzne kombinuje liturgické prvky eucharistických liturgií kresťanskej ekumény.

ÚVODNÉ OBRADY – ZHROMAŽDENIE BOŽIEHO ĽUDU

Pozdrav

Predsedajúci s rozopätými rukami zdraví sláviace spoločenstvo a hovorí:

P Milosť nášho Pána Ježiša Krista,
láska Boha Otca i spoločenstvo Ducha Svätého
nech je s vami všetkými.

V I s duchom tvojím.

alebo

P Milosť vám a pokoj od Boha, nášho Otca,
i od Pána Ježiša Krista.

V Nech je zvelebený Boh
a Otec nášho Pána Ježiša Krista.

alebo

P Pán s vami.

V I s duchom tvojím.

Biskup môže zhromaždené spoločenstvo pozdraviť tiež takto:

B Pokoj Kristov nech je s vami.

V I s duchom tvojím.

Nasleduje jeden z nižšie uvedených prvkov, ktoré tiež majú svoje varianty. Tieto liturgické prvky sú označené ako A. HYMNUS, B. LITÁNIE CHVÁL, C. ÚKON KAJÚCNOSTI, D. ŽEHNANIE A KROPENIE VODOU, E. INÉ OBRADY. Z týchto variantov sa vyberie jeden, pričom je možné, aby pred variantom E. INÉ OBRADY bol umiestnený iný liturgický prvok.

A. Hymnus

I. TRISAGION

Trisagion je možné zaradiť najmä v pôstnom období a počas Svätého týždňa. Spev sa opakuje trikrát.

V Svätý Bože,
Svätý silný,
Svätý nesmrteľný,
zmiluj sa nad nami.

II. SLÁVA BOHU NA VÝSOSTIACH (GLORIA)

Hymnus SLÁVA BOHU NA VÝSOSTIACH (GLORIA) je možné zaradiť najmä na Vianoce, vo veľkonočnom období a počas významných sviatkov liturgického roka.

Sláva Bohu na výsostiach
a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle.
Chválime ťa, velebíme ťa,
klaniame sa ti, oslavujeme ťa,
vzdávame ti vdaky, lebo veľká je sláva tvoja.
Pane Bože, Kráľ nebeský,
Boh Otec všemohúci.
Pane, Ježišu Kriste, ty jednorodený syn,
Pán a Boh, Baránok Boží, Syn Otca.
Ty snímaš hriechy sveta, zmiluj sa nad nami,
ty snímaš hriechy sveta, prijmi našu úpenlivú prosbu.
Ty sedíš po pravici Otca, zmiluj sa nad nami.
Veď len ty si Svätý, len ty si Pán,
len ty si Najvyšší, Ježišu Kriste,
s Duchom Svätým v sláve Boha Otca.
Amen.

III. KYRIE

KYRIE je možné zaradiť najmä počas pôstneho obdobia. Spev spieva striedavo kantor alebo predsedajúci a zhromaždená obec.

Pane, zmiluj sa. – Pane, zmiluj sa.
Kriste, zmiluj sa. – Kriste, zmiluj sa.
Pane, zmiluj sa. – Pane, zmiluj sa.

alebo

Kyrie, eleison. – Kyrie, eleison.
Christe, eleison. – Christe, eleison.
Kyrie, eleison. – Kyrie, eleison.

B. Litánie chvál (rozvinuté Kyrie)

Predsedajúci alebo kantor predspieva jednotlivé verše a obec spieva odpoveď:

V *Kyrie eleison, Christe eleison, Kyrie eleison.*

P Pane Ježišu Kriste, prichádzame, aby sme s Tebou slávili.

P Prichádzame, aby sme počuli Tvoje slovo.

P Prichádzame, aby sme s Tebou hodovali.

alebo

Pane Ježišu Kriste, Synu živého Boha.

Pane Ježišu Kriste, ty si Pánom svojej Cirkvi.

Pane Ježišu Kriste, ty si nádej celej Zeme.

alebo

Kriste, ty si naše svetlo, sila a istota.

Ty si cesta, ktorá vedie k Otcovi; pravda, ktorá sa nikdy nemýli.

Ty si chlieb života a naša večná spása.

alebo

Pane Ježišu Kriste, s dôverou prichádzame k tebe.

Voláš nás, napriek všetkým naším vinám.

Daj, nech veríme v tvoju lásku.

alebo

Pane Ježišu Kriste, dobrý pastier svojho ľudu.

Privádzaš nás k prameňom života a spásy.

Daj, nech počujeme tvoj hlas a nasledujeme ťa na všetkých cestách.

V adventnom období

Pane Ježišu Kriste, v tebe svitá deň spásy.

Pane Ježišu Kriste, ty si svetlo, ktoré prichádza.

Pane Ježišu Kriste, čakáme, kým prídeš v sláve.

alebo

Pane Ježišu Kriste, ty si nádej celého sveta.

Pane Ježišu Kriste, ty si naše svetlo, sila a istota.

Pane Ježišu Kriste, s radosťou očakávame tvoj príchod.

Vo vianočnom období

Pane Ježišu Kriste, ty si Slovo večného Otca.

Pane Ježišu Kriste, z lásky si sa stal jedným z nás.

Pane Ježišu Kriste, tvoj príchod spojil zem s nebom.

alebo

Pane Ježišu Kriste, ty, ktorý si sa stal človekom pre našu spásu.
Ty, ktorý nás posilňuješ svojim božským slovom.
Ty, ktorý nás živíš svojim svätým pokrmom.

alebo

Pane Ježišu Kriste, zjavené Slovo večného Otca.
Stal si sa človekom a niesol s nami všetko, čo nás ťaží.
Povolávaš nás a nášmu životu dávaš nový zmysel.

V pôstnom období

Pane Ježišu Kriste, s dôverou prichádzame k tebe.
Tvoja láska je väčšia než všetky hriechy.
Pretváraš nás z otrokov sveta na svojich priateľov.

alebo

Pane Ježišu Kriste, tvoj hlas znie v našich srdciach.
Voláš nás, k pokániu a k viere v evanjelium.
Zbavuješ nás našich úzkostí a strachu.

alebo

Pane Ježišu Kriste, s dôverou prichádzame k tebe.
Ty poznáš našu ľudskú biedu a núdzu.
Daj, nech na sebe poznávame moc tvojej smrti a tvojho vzkriesenia.

alebo

Pane Ježišu Kriste, ty si dal svoj život za život sveta.
Ty si zvíťazil nad hriechom a smrťou.
Voláš nás nasledovať tvoju lásku.

alebo

Pane Ježišu Kriste, prišiel si zachrániť hriešnych ľudí.
Priniesol si stratenú ovcu na svojich ramenách späť k svojmu stádu.
Kajúcemu lotrovi na kríži si sľúbil raj.

Vo veľkonočnom období

Pane Ježišu Kriste, ty si premohol smrť a otvoril nám nebo.
S radosťou slávime tvoje slávne vzkriesenie.
V tebe dostal život nový zmysel a plnosť.

alebo

Pane Ježišu Kriste, ty si ako víťaz vstal z hrobu.
Tvoje svetlo žiari v temnote smrti a v úzkostiach sveta.
Tvoje kráľovstvo je prítomné tam, kde sa zvestuje tvoje slovo a láme chlieb.

alebo

Pane Ježišu Kriste, ty si zvíťazil nad hriechom a smrťou.
Tvoje vzkriesenie je aj našim vzkriesením.
Daj, nech nás nič neodlúči od tvojej lásky.

alebo

Pane Ježišu Kriste, ty si premohol smrť a otvoril nám nebo.
Krstom sa stávame účastnými na tvojom víťazstve.
Daj, nech v nás vládne tvoja pravda a láska.

alebo

Pane Ježišu Kriste, s radosťou slávime tvoje víťazstvo nad hriechom a smrťou.
Ty si naše svetlo, pravda a istota.
Daj nám odvahu žiť v tvojej láske.

alebo

Pane Ježišu Kriste, ty si premohol smrť a otvoril nám nebo.
Vrátil si sa k Otcovi, aby si nám pripravil miesto.
Raz prídeš v sláve, plný jasu a moci.

Záver liturgického roka

Pane Ježišu Kriste, ty si nádej celej zeme.
Ty si naše svetlo, sila a istota.
Raz prídeš v sláve, plný jasu a moci.

Výročie posvätenia chrámu

Pane Ježišu Kriste, na tvoju oslavu bol postavený tento chrám.
Ježišu Kriste, tu znie tvoje slovo a oslavuje sa tvoja láska.
Ježišu Kriste, tu sme tvojou rodinou.

Pri svatbe

Pane Ježišu Kriste, vtelená láska Boha Otca.
V tebe dostal život nový zmysel a plnosť.
Daj nám odvahu žiť v tvojej láske.

Pri bohoslužbách za zosnulých

Pane Ježišu Kriste, ty si ako víťaz vstal z hrobu.
Vrátil si sa k Otcovi, aby si nám pripravil miesto.
Tvoje svetlo žiari v temnote smrti a v úzkostiach sveta.

C. Úkon kajúcnosti – Slávenie sviatosti zmierenia

ÚKON KAJÚCNOSTI (POKÁNIE) je možné zaradiť najmä v pôstnom období.

I. SPÔSOB

Predsedajúci osloví prítomných napríklad týmito slovami:

P Priatelia v Kristu,
Boh je stály v láske a nekonečný
vo svojom milosrdenstve;
víta hriešnikov a pozýva ich k svojmu stolu.
S dôverou v jeho odpustenie vyznajme teraz
svoje hriechy.

Nasleduje chvíľa ticha a potom spoločné vyznanie:

V Milosrdný Bože,
vyznávame, že sme proti tebe hrešili,
v myšlienkach, slovách i skutkoch:
tým, čo sme konali, i tým, čo sme zanedbali.
Nemilovali sme ťa z celého srdca,
nemilovali sme svojho blížneho, ako samých seba:
je nám to naozaj ľúto.
Pre svojho Syna Ježiša Krista
sa nad nami zmiluj, odpusť nám a daj,
aby sme znovu kráčali po tvojej ceste.
Amen.

alebo

Zmiluj sa nad nami, milosrdný Otče,
a odpusť nám naše hriechy;
všetko, čo sme urobili,
i to, čo sme zanedbali.
Napln nás svojim Duchom,
aby sme žili naše životy
ku cti a sláve tvojho mena.
Skrze Ježiša Krista, nášho brata a Pána.
Amen.

alebo

Vyznávam všemohúcemu Bohu
i vám, bratia a sestry, že často hreším
myšlienkami, slovami, skutkami
a zanedbávaním dobrého.
Moja vina, moja vina, moja preveľká vina.
Preto prosím matku Božiu, Pannu Máriu,
všetkých anjelov a svätých,
i vás, bratia a sestry,
modlite sa za mňa k Pánu Bohu nášmu.

Vybranú modlitbu potom predsedajúci zakončí slovami:

P Nech sa zmiluje nad nami všemohúci Boh,
nech nám hriechy odpustí
a privedie nás do života večného.

Všetci odpovedia:

V Amen.

Predsedajúci pokračuje:

P Prijmíme teda s ľútosťou, pokorou
a vierou rozhrešenie od svojich hriechov:
Náš Pán Ježiš Kristus,
za nás ukrižovaný a vzkriesený,
nám, sestry a bratia, odpúšťa hriechy;
a ja ako služobník jeho cirkvi zvestujem,
že sú nám odpustené hriechy.
V mene Otca ✠ i Syna i Ducha Svätého.

Všetci odpovedia:

V Amen.

alebo

P Milosrdný Boh Otec,
ktorý smrťou a zmŕtvychvstaním svojho Syna
zmieril svet so sebou
a zoslal Ducha Svätého
na odpustenie hriechov,
nech nám touto službou Cirkvi
udelí odpustenie a pokoj.

Tí, ktorí slávia SVIATOSŤ ZMIERENIA, sa prežehnajú znamením kríža; predsedajúci hovorí slová rozhrešenia a žehná zhromaždeniu a nakoniec sa sám prežehná znamením kríža:

P Prijmime rozhrešenie v mene
Otca ✠ i Syna i Ducha Svätého.

Všetci odpovedia:

V Amen.

II. SPÔSOB

Môžu sa recitovať vybrané verše z kajúcich žalmov. Potom nasleduje modlitba za odpustenie hriechov a rozhrešenie.

D. Žehnanie a kropenie vodou

Je možné zaradiť najmä vo veľkonočnom období ako znamenie obnovy krstu. Kropenie vodou môže byť doprevádzané vhodným spevom, napr. *Asperges me, Vidi aquam* a pod. Predsedajúci môže kropiť vodou všetkých prítomných, alebo si každý sám naberie trochu vody a prežehná sa znamením kríža.

E. Iné obrady

Obrady pri zvláštnych príležitostiach akými sú napr. Kvetná nedeľa, Uvedenie Pána do chrámu (Hromnice), krst, svadba a pod. Iné obrady je možné vložiť za niektorý zo zhora vybraných prvkov.

Vstupná modlitba

Predsedajúci stojí a so zopnutými rukami povie:

P Modlime sa.

Všetci stoja a vo chvíli ticha sa modlia. Po chvíli predsedajúci s rozopätými rukami prednáša VSTUPNÚ MODLITBU. Koniec modlitby (konklúziu) prednáša predsedajúci so zopnutými rukami; každá modlitba sa končí vlastnou konklúziou, ktorá je súčasťou modlitby.

Všetci odpovedia:

V Amen.

BOHOSLUŽBA SLOVA – OHLASOVANIE A PRIJATIE BOŽIEHO SLOVA

Prvé čítanie

Lektor (L) číta PRVÉ ČÍTANIE zo Svätého Písma. Na konci čítania povie:

L Počuli sme Božie slovo.

Všetci odpovedia:

V Bohu vd'aka.

Žalm

ŽALM prednáša žalmista; všetci po ňom opakujú responzoriálny verš.

Druhé čítanie

DRUHÉ ČÍTANIE býva zaradené v nedeľu a v iné významné dni. Na konci čítania lektor povie:

L Počuli sme Božie slovo.

Všetci odpovedia:

V Bohu vd'aka.

Aleluja (Pieseň pred evanjeliom)

ALELUJA môže byť spievané so žalmom formou responzória alebo samostatne. V období pôstu je ALELUJA nahradené iným vhodným spevom. Je tiež možné spievať samostatnú pieseň pred evanjeliom a ALELUJA až potom. Pri speve ALELUJA celé zhromaždenie stojí.

Evanjelium

Ak sa používa kadidlo, ešte pred evanjeliom nasype predsedajúci kadidlo do kadidelnice. Toho, kto bude čítať evanjelium, môžu v sprievode k ambónu doprevádzať ostatní liturgickí služobníci so sviečkami a kadidlom. EVANJELIUM číta diakon (D), iný kňaz (K) a ak nie je nikto z nich prítomný, tak sám predsedajúci (P). Diakon sa pred čítaním EVANJELIA postaví pred predsedajúceho a požiada ho o požehnanie.

Ten, kto bude čítať EVANJELIUM, spravidla diakon, od ambónu zaspieva alebo povie:

D Pán s vami.

Všetci odpovedia:

V I s duchom tvojím.

Potom pokračuje:

D Čítanie zo svätého evanjelia ✠ podľa N. (Mt, Mk, Lk, Jn)

Pritom ten, kto číta EVANJELIUM, poznačí krížom evanjeliár na začiatku textu a všetci sa prežehnajú znamením malého kríža na čele, ústach a hrudi a odpovedajú:

V Sláva ✠ tebe, Pane.

Ak sa používa kadidlo, ten, kto bude čítať, teraz incenzuje evanjeliár a potom číta alebo spieva EVANJELIUM. Keď dočíta text, povie alebo zaspieva:

D Počuli sme slovo Pánovo.

Pritom môže evanjeliár pozdvihnúť a pobožkať ho. Všetci odpovedia:

V Chvála tebe, Kriste.

Aleluja (Pieseň po evanjeliu)

Po EVANJELIU je možné zaspievať aleluja; v pôstnom období iný vhodný spev.

Kázeň

V KÁZNI sú spravidla zhrnuté a komentované myšlienky, ktoré obsahujú biblické texty pre daný liturgický sviatok. Celá zhromaždená obec počas KÁZNE sedí na svojich miestach.

Vyznanie viery (Credo)

VYZNANIE VIERY je možné zaradiť najmä vo veľkonočnom období; vtedy najmä *Apoštolské vyznanie viery* ako krstné vyznanie. CREDO je možné recitovať alebo spievať aj počas sviatkov v priebehu roka, a síce *Apoštolské vyznanie viery* alebo *Necejsko-carhradské vyznanie viery* alebo je možné spievať pieseň, ktorá je vieroučným vyznaním. Predsedajúci vyzve spoločenstvo k VYZNANIU VIERY týmito alebo podobnými slovami:

P A teraz vyznajme svoju vieru.

alebo

Kresťania, v koho veríme?

V Verím v jedného Boha,
Otca všemohúceho,
Stvoriteľa neba i zeme,
sveta viditeľného i neviditeľného.
Verím v jedného Pána Ježiša Krista,
jednorodného Syna Božieho,
zrodeného z Otca pred všetkými vekmi;
Boha z Boha, Svetlo zo Svetla,
pravého Boha z Boha pravého,
splodeného, nie stvoreného, jednej podstaty s Otcom:
skrže neho bolo všetko stvorené.
On pre nás ľudí a pre našu spásu zostúpil z nebies.
A mocou Ducha Svätého
vzal si telo z Márie Panny a stal sa človekom.
Za nás bol aj ukrižovaný
za vlády Poncia Piláta, bol umučený a pochovaný,

ale tretieho dňa vstal z mŕtvych podľa Svätého písma.
A vystúpil do neba, sedí po pravici Otca.
A zasa príde v sláve súdiť živých i mŕtvych
a jeho kráľovstvu nebude konca.
Verím v Ducha Svätého, Pána a Oživovateľa,
ktorý vychádza z Otca.
Jemu sa zároveň vzdáva tá istá poklona a sláva ako Otcovi a Synovi.
On hovoril ústami prorokov.
Verím v jednu, svätú, všeobecnú a apoštolskú Cirkev.
Vyznávam jeden krst na odpustenie hriechov.
A očakávam vzkriesenie mŕtvych
a život budúceho veku.
Amen.

Alebo v prípade Apoštolského vyznania viery:

P Vyznajme teraz našu krstnú vieru.

Všetci potom spoločne recitujú:

V Verím v Boha,
Otca všemohúceho,
Stvoriteľa neba i zeme,
i v Ježiša Krista,
jeho jediného Syna,
nášho Pána,
ktorý sa počal z Ducha Svätého,
narodil sa z Márie Panny,
trpel za vlády Poncia Piláta,
bol ukrižovaný, umrel a bol pochovaný.
Zostúpil k zosnulým,
tretieho dňa vstal z mŕtvych,
vystúpil na nebesia,
sedí po pravici Boha Otca všemohúceho.
Odtiaľ príde súdiť živých i mŕtvych.
Verím v Ducha Svätého,
v svätú Cirkev všeobecnú,
v spoločenstvo svätých,
v odpustenie hriechov,
vo vzkriesenie tela
a v život večný.
Amen.

Modlitba Pudu (Prosby)

Predseda júci vyzve zhromaždenú obec k modlitbe a prítomní jednotlivo, najlepšie vlastnými slovami, prednášajú svoje prosby. Na jednotlivé výzvy všetci odpovedia?

V *Prosíme ťa, vyslyš nás. alebo Pane, zmiluj sa.
alebo Kyrie, eleison. alebo použijú inú odpoveď.*

Prosby môžu mať napríklad túto formu:

P Sestry a bratia, z celej duše a z celého srdca
prosme nášho nebeského Otca
a volajme k nemu:
*Prosíme ťa, vyslyš nás. alebo Pane, zmiluj sa.
alebo Kyrie, eleison.*

Jednotliví veriaci, prípadne lektor (L), potom prednášajú prosby za konkrétne potreby cirkvi, spoločnosti, za potrebných a trpiacich a spravidla až nakoniec za zosnulých.

Predseda júci uzatvára MODLITBU VERIACICH s rozopätými rukami napríklad týmito slovami:

P Nebeský Otče, ďakujeme ti, že si s nami a že
nás počuješ. Prijmi naše prosby, aj tie, ktoré sme
nevyslovili. Skrze Krista, nášho Pána.
V Amen.

Úkon kajúcnosti – Slávenie sviatosti zmierenia

Na tomto mieste je možné sláviť pokánie, ak už nebolo zaradené do predchádzajúcich častí liturgie.

Modlitba Pána

Po MODLITBE EUDU (PROSBÁCH) resp. ÚKONE KAJÚCNOSTI môže predseda júci povedať:

P Svoje modlitby a chvály spojme v jedno
a modlime sa, ako nás to naučil
náš brat a Pán Ježiš Kristus.

Všetci sa potom spolu modlia MODLITBU PÁNA. Môžu sa pritom držať v kruhu za ruky a hovoria:

V Otče náš, ktorý si na nebesiach,
posväť sa meno tvoje,
príd' kráľovstvo tvoje,

buď vôľa tvoja ako v nebi, tak i na zemi.
Chlieb náš každodenný daj nám dnes
a odpusť nám naše viny,
ako aj my odpúšťame svojim vinníkom,
a neuveď nás do pokušenia,
ale zbav nás zlého.
Lebo tvoje je kráľovstvo a moc i sláva naveky.
Amen.

Pozdrav pokoja

Potom predsedajúci spieva alebo hovorí:

P Pokoj Pánov nech je vždy s vami.

Všetci odpovedia:

V I s duchom tvojím.

Diakon a ak nie je prítomný, tak sám predsedajúci vyzve spoločenstvo:

D Dajte si znak pokoja.

POZDRAV POKOJA si vymeníme, pokiaľ je to možné, každý s každým napríklad so slovami *Pokoj s tebou, alebo Pokoj Kristov nech je s tebou.*

SLÁVENIE EUCHARISTIE – SLÁVENIE STOLU PÁNOVHO

Príprava stolu

Počas toho ako spoločenstvo spieva vhodnú pieseň, pripraví diakon alebo asistencia na stôl všetko potrebné na slávenie eucharistie.

Modlitba nad darmi

Než sa začne samotná EUCHARISTICKÁ MODLITBA, môže na tomto mieste predsedajúci predniesť MODLITBU NAD DARMÍ alebo použiť variant podľa poriadku „A“.

Eucharistická modlitba

Prefácia

EUCHARISTICKÁ MODLITBA sa začína PREFÁCIOU. Predsedajúci od oltára s rozopätými rukami hovorí alebo spieva:

P Pán s vami.

Všetci odpovedia:

V I s duchom tvojím.

Predsedajúci pozdvihne ruky a pokračuje:

P Hore srdcia.

Všetci odpovedia:

V Máme ich u Pána.

Predsedajúci pokračuje

P Vzdávajme vďaky Pánovi, Bohu nášmu.

Všetci odpovedia:

V Je to dôstojné a správne.

Potom predsedajúci s rozopätými rukami recituje alebo spieva PREFÁCIU. Na konci PREFÁCIE potom predsedajúci zopne ruky a spolu so zhromaždenou obcou recituje alebo spieva:

V Svätý, svätý, svätý Pán Boh všetkých svetov.
Plné sú nebesia i zem tvojej slávy.
Hosanna na výsostiach!
Požehnaný, ktorý prichádza v mene Pánovom.
Hosanna na výsostiach!

EUCHARISTICKÁ MODLITBA pokračuje niektorou z ANAFOR.

Anafora

Predsedajúci prednáša s rozopätými rukami vybranú ANAFORU s dialogickými modlitbami. Slová ustanovenia Večere Pánovej prednáša predsedajúci s rozopätými rukami alebo môže vziať do rúk chlieb a potom kalich s vínom a zdvihne ich mierne nad oltár, Podobne pri eucharistickej epikléze sa buď modlí s rozopätými rukami alebo vztiahne ruky nad eucharistické dary. Počas celej modlitby obec stojí. Na slová diakona alebo predsedajúceho:

D Hľa, tajomstvo viery.

Všetci odpovedia:

V Smrť tvoju, Pane, zvestujeme
a tvoje zmŕtvychvstanie vyznávame,
kým neprídeš v sláve.

alebo

D Vyznajme tajomstvo viery.

V Pane, keď jeme tento chlieb
a pijeme z tohto kalicha,
zvestujeme tvoju smrť,
kým neprídeš v sláve.

alebo

- D Veľké je tajomstvo viery
V Spasiteľ sveta, zachráň nás,
veď ty si nás vykúpil
svojím krížom a zmŕtvychvstaním.

alebo ANAFORA obsahuje iné dialogické modlitby. ANAFORA sa končí chválospevom, pri ktorom predsedajúci s diakonom pozdvihuje telo Kristovo a krv Kristovu nad oltár a spolu so zhromaždenou obcou spieva alebo recituje:

- V Skrze Krista, s Kristom a v Kristovi
máš ty, Bože Otče všemohúci,
v jednote s Duchom Svätým
všetku úctu a slávu po všetky veky vekov.
Amen.

Lámanie chleba

Počas LÁMANIA CHLEBA môžeme okrem piesne BARÁNOK BOŽÍ spievať iný vhodný hymnus.

Pozvanie k Pánovmu stolu a prijímanie

Predsedajúci môže vlastnými slovami pozvať prítomných na PRIJÍMANIE. Vhodným gestom upozorní na prítomnosť Pánovho tela a krvi na oltári a povie:

- P Hľa, Baránok Boží,
ktorý sníma hriechy sveta.
Blažení tí, čo sú pozvaní
na hostinu Baránkovu.

Všetci pokračujú:

- V Pane, nezaslúžim si, aby si vošiel pod moju strechu,
ale povedz iba slovo a duša mi ozdravie.

Tí zhromaždení, ktorí sú pokrstení a ľutovali svoje hriechy, prijímajú telo a krv Pánvou; tedy vždy *pod obojím*. Ten, kto telo a krv podáva, spravidla predsedajúci, diakon, koncelebrant alebo niekto z asistencie, pritom hovorí:

Telo Kristovo a Krv Kristova.

Prijímajúci odpovie:

Amen.

Po PRIJÍMANÍ môže nasledovať chvíľa ticha a spoločenstvo tiež môže prejaviť svoju vd'ačnosť vlastnými modlitbami vd'aky.

Modlitba po prijímaní

Predsedajúci vstane zo svojho miesta a povie:

P Modlime sa.

Potom prednáša s rozopätými rukami MODLITBU PO PRIJÍMANÍ, ktorá je zakončená vlastnou konklúziou. Všetci odpovedia:

V Amen.

ZÁVER

Krátke oznamy

Tu je miesto pre rôzne oznamy, napríklad ohlásenie ďalších bohoslužieb, spoločných akcií cirkevnej obce a podobne.

Požehnanie a vyslanie

Eucharistická slávnosť sa končí POŽEHNANÍM A VYSLANÍM. Ak je prítomný biskup, udeľuje POŽEHNANIE. Aj predsedajúci môže udeliť POŽEHNANIE nasledujúcim spôsobom a s rozopätými rukami hovorí:

P Pán s vami.

Všetci odpovedia:

V I s duchom tvojim.

Predsedajúci žehná zhromaždených veriacich a hovorí:

P Nech nás žehná všemohúci Boh
Otec ✠ i Syn i Duch Svätý.

Všetci sa prežehnajú znamením veľkého kríža a odpovedia:

V Amen.

alebo môže byť použité slávnostné požehnanie, ktoré môže predchádzať výzva diakona:

D Skloňte si hlavu na požehnanie.

Ak bohoslužbe predsedá biskup, môže udeliť požehnanie nasledujúcim spôsobom:

B Pán s vami.

V I s duchom tvojím.

B Nech je zvelebené meno Pánovo.

V Od tohto času až naveky.

B Naša pomoc v mene Pánovom.

V Ktorý stvoril nebo i zem.

Biskup žehná všetkým zhromaždeným so slovami:

B Nech nám žehná všemohúci
Boh ✠ Otec i ✠ Syn i ✠ Duch Svätý.

Všetci odpovedia:

V Amen.

Diakon alebo predsedajúci nakoniec povie:

D Id'te v mene Božom.

Všetci odpovedia:

V Bohu vd'aka.

Vo veľkonočnom období:

D Id'te v mene Božom. Aleluja, aleluja.

Všetci odpovedia:

V Bohu vd'aka. Aleluja, aleluja.

Potom všetci vyjdu von z chrámu; spravidla bez toho, aby sa spievala po VYSLANÍ záverečná pieseň.